

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto : \$6.00
Za pol leta : \$3.00
Za New York celo leto : \$7.00
Za inozemstvo celo leto : \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHelsea 3-3878

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1870

NO. 39. — ŠTEV. 39.

NEW YORK, FRIDAY, FEBRUARY 16, 1934. — PETEK, 16. FEBRUARJA 1934

TELEFON: CHelsea 3-3878

VOLUME XLII. — LETNIK XLII.

DOLFFUSS ZMAGAL V DRŽAVLJANSKI VOJNI

PO DEŽELI SE ŠE VEDNO VRŠE OSTRI SPOPADI, TODA DUNAJ SE JE POPOLNOMA POMIRIL.

Predmestje Florisdorf je slično bojišču. — Razvaline in mrljiči so priče krvavih bojev. — Ženske so se borbile po hišah in po ulicah. — Na tisoče vstašev je natančno ob določeni uri odložilo orožje, verječ kanclerjevi obljubi, da se jim ne bo nič zgodilo.

DUNAJ, Avstrija, 15. februarja. — Po štiri dni trajajočih bojih se je vstaja avstrijskih socialistov izjavila. Danes opoldne je na tisoče in tisoče vstašev odložilo orožje, ker je prejšnji dan državni kancler dr. Dollfuss svečano izjavil, da se ne bo nikomur nič žalega zgodilo, kdor bo ob določenem času odložil orožje. Kaznovani bodo le voditelji vstaje. V Lincu je podaljšan ta rok do polnoči.

Iz podeželskih okrajev še vedno prihajajo poročila o precej hudi spopadih, v splošnem se pa lahko reče, da je vlada kanclerja Dollfussa kos položaju.

Danes so arteriali bivšega kanclerja in sedanega voditelja socialistične Delavske banke, Karla Rennerja. Banko je dala vlada zapreti.

Iz socialističnih virov se poroča, da prodirajo iz okolice St. Poeltna in Tullna vstaši proti Dunaju.

V Eibesee so zasedli delavci vsa mestna poslopja. V bolj oddaljenih predmestjih Dunaja se še vedno vrše spopadi.

V Linz je dospel močan oddelek heimwehra pod poveljstvom svojega načelnika kneza Starhemberga.

V predmestju Laaberg se je vdalo kakih dva tisoč socialistov. Ogromno delavsko stanovanjsko hišo Goetheshof je zasedlo vojaštvo.

Sedaj se je dognalo, da je bil usmrčenih nad šeststo oseb, ko je artilerija obstreljevala stanovanjsko hišo Marhof.

FLORIDS DORF, predmestje Dunaja, 14. feb. — Strašno je razdejanje v Floridsdorfu, kjer so vladne čete zavezle glavni stan socialistov, nato pa so ga zopet izgubile. Ulice so posejane z mrljiči. Mnogo poslopja gorijo; mnogo hiš je razbila artillerija.

Revolucionarji so bili pregnani tudi s severne železniške postaje, kjer so se utrdili. Floridsdorf, ki ga imenujejo mesto vrtov in ki leži onstran Doneve, je bil pod hudim artillerijskim ognjem.

O 11.30 dopoldne so vladne čete naskočile socialistične postojanke. Naskakovali so barikado za barikado. Po zadnjih poročilih so socialisti razbesili belo zastavo.

Nadaljnje vladne čete so bile poslane proti mestnim stanovanjskim hišam, katere socialisti še vedno drže.

Tako pri mostu je videti zapašene socialistične barikade. Vseokrog vise žice električne razsvetljave in poulične železnice. Mnogo mrljev še leži po ulicah, četudi jih je bilo že mnogo odpeljanih. — Socialistični glavni stan je v plamenih, ravno tako tudi poleg stope filmsko gledališče. Samo v tem okraju je bilo ubitih najmanj 100 oseb. Ženske so ob strani mož in bratov celo noč streljali skozi okna.

Nek vladni častnik je reklo, da socialisti niso poslali svojih družin na varno. Ravno žene so navduševale svoje može, da ostanejo na svojem mestu.

Ker so socialisti iz stanovanjske hiše streljali s strojnimi puškami na vladne čete, ki so imeli večne izgube, so heimwehrovci pričeli streljali s topovi.

Zalostno je gledati otroke, za katere se nikdo ne zmeni in ki se plazijo med barikadami in ogleduje-

Civil Works Administration odpušča delavce

SOCIJALISTI NA ČEŠKEM BODO PROTESTIRALI

Cehoslovaški vladni krogi so mnenja, da avstrijskih zadev ne bo mogoče urediti brez zunanje intervencije.

Praga, Čehoslovaška, 15. februar. — Čehoslovaški vladni krogi so mnenja, da razen preprečitve, da razen kabimetom sestavlja izjavu, v kateri pozivlja parlament k političnemu premirju, da more Francije rešiti svoje notranje in zunanje probleme.

Pariz, Francija, 15. februar. — Ministrski predsednik Gaston Doumergue je skupno s svojim kabinetom sestavil izjavu, v kateri pozivlja parlament k političnemu premirju, da more Francije rešiti svoje notranje in zunanje probleme.

Tozadnevo izjava je podala dr. Kroat, čehoslovaški poslanik v Berlinu, ki nadomestjuje tukaj Běha, ministra za zunanje zadeve.

Po njegovem mnenju se bo z zadevo pečala Liga narodov.

To svoje ugotovilo je podal v času, ko se nemški in čehoslovaški socialisti pripravljajo na ogromno vzbujanje v Bratislavu. Zborovanje je bilo sklicano v protest proti vladnim odredbam za zatevne socijalistične gibanje.

Danes je dospelo sem več avstrijskih socialističnih voditeljev, med njimi tudi dr. Otto Bauer in dr. Jiří Deutscher. Slednji je bil precej nevarno ranjen tekom bojev na Dunaju.

Sestdeset članov avstrijske socialistične republikanske armade je dospelo na Čehoslovaško pri mestu Ungeregen.

Čehoslovaški delavci so iz simpatij do svojih avstrijskih tovaršev proglašili eno uro trajajoči strijk.

Delavci so si noč razjarjeni. Vladni krogi so mnenja, da zame re edinole bladnokrvno vodstvo preprečiti krvave demonstracije.

Strokovne organizacije v tej dejeli so v temi zvezni omladini v Avstriji.

Pariz, Francija, 15. februar. — Čehoslovaški minister za zunanje zadeve Edvard Beneš je danes odločno zanikal vesti, ki so krožile po Romunskem in Italiji, namreč, da je čehoslovaška vlada opremila avstrijske socialiste z oružjem.

Sodnik McGraw je objavil svojo izjavu osebam, ki so posredovali zaradi pov.

Svojo razsodbo smatram za pravilno in za zadočenje otroku starši, da je mogla ladja voziti dalje. 12. novembra je profesor Schmidt sporočil, da ima parnik samo še šest milij do odprtve, toda tedaj je popolnoma zanrazil.

Polagoma pa je led pričeli stiskati strani parnika. Mornarji so sekali led, da je mogla ladja voziti dalje. 12. novembra je profesor Schmidt sporočil, da ima parnik samo še šest milij do odprtve, toda tedaj je popolnoma zanrazil.

To pot je napravil prejšnjo zimo sovjetski ledolomec "Sibirjak". Tudi to ekspedicijo je tedaj vodil profesor Schmidt in v sedanjih ekspedicijah jih je več, ki so bili na "Sibirjakovu", med temi tudi nečak sovjetskega poslanika v Washingtonu, Nikolaj Trojanovski. Česar načrtova je izdelovati fotografije za ekspedicijo.

Moskva NAVDUŠUJE
SOCIJALISTE

Moskva, Rusija, 15. februar. — Avstrijski socialisti so prejeli prvo bodilo iz tujih dežel od slovitega ruskega časnikarja Karla Radeka.

"Pravdi" izraža Radek svoje občudovanje nad bojem avstrijskega proletariata.

Ako se je v Avstriji, piše Radek, proletariat, dvignil proti močnejšemu sovražniku, je pokazal svetu, da stalno narašča odpor proti fašizmu.

Junaški boj avstrijskih socialistov dokazuje, da fašizem ne bo osvojil Evropo tako lahko, kar kor si je osvojil Nemčijo.

AMERIŠKO - FINSKA
POGODBA

Washington, D. C., 14. februar. — Državni tajnik Hull je naznamal, da so Združene države podpisale s Finsko pogodbo o trgovskem prijateljstvu in o konzularnih pravicah.

jo mrlje. Neka stara ženica je pred hišo pometala omet in razbitje šipe in se ni zmenila za streljanje.

Pred veliko hišo je velik kup pasov s patronami iz leta 1916. Nikdo se ni zmenil za nje in vsakodobi jih mogel odnesti.

Gorska artillerija je razpostavljena na drugi strani Donave in je pripravljena na nov napad socialistov.

POLITIČNO PREMIRJE V FRANCIJI

Parlament naj se pomiri, da bo mogla Francija rešiti svoje notranje in zunanje probleme.

Pariz, Francija, 15. februar. — Ministrski predsednik Gaston Doumergue je skupno s svojim kabinetom sestavil izjavu, v kateri pozivlja parlament k političnemu premirju, da more Francije rešiti svoje notranje in zunanje probleme.

Tozadnevo izjava je podala dr. Kroat, čehoslovaški poslanik v Berlinu, ki nadomestjuje tukaj Běha, ministra za zunanje zadeve.

Po njegovem mnenju se bo z zadevo pečala Liga narodov.

To svoje ugotovilo je podal v času, ko se nemški in čehoslovaški socialisti pripravljajo na ogromno vzbujanje v Bratislavu. Zborovanje je bilo sklicano v protest proti vladnim odredbam za zatevne socijalistične gibanje.

Danes je dospelo sem več avstrijskih socialističnih voditeljev, med njimi tudi dr. Otto Bauer in dr. Jiří Deutscher. Slednji je bil precej nevarno ranjen tekom bojev na Dunaju.

Sodnik McGraw je objavil svojo izjavu osebam, ki so posredovali zaradi pov.

Svojo razsodbo smatram za pravilno in za zadočenje otroku starši, da je mogla ladja voziti dalje. 12. novembra je profesor Schmidt sporočil, da ima parnik samo še šest milij do odprtve, toda tedaj je popolnoma zanrazil.

Polagoma pa je led pričeli stiskati strani parnika. Mornarji so sekali led, da je mogla ladja voziti dalje. 12. novembra je profesor Schmidt sporočil, da ima parnik samo še šest milij do odprtve, toda tedaj je popolnoma zanrazil.

To pot je napravil prejšnjo zimo sovjetski ledolomec "Sibirjak". Tudi to ekspedicijo je tedaj vodil profesor Schmidt in v sedanjih ekspedicijah jih je več, ki so bili na "Sibirjakovu", med temi tudi nečak sovjetskega poslanika v Washingtonu, Nikolaj Trojanovski. Česar načrtova je izdelovati fotografije za ekspedicijo.

Moskva NAVDUŠUJE
SOCIJALISTE

Moskva, Rusija, 15. februar. — Avstrijski socialisti so prejeli prvo bodilo iz tujih dežel od slovitega ruskega časnikarja Karla Radeka.

"Pravdi" izraža Radek svoje občudovanje nad bojem avstrijskega proletariata.

Ako se je v Avstriji, piše Radek, proletariat, dvignil proti močnejšemu sovražniku, je pokazal svetu, da stalno narašča odpor proti fašizmu.

Junaški boj avstrijskih socialistov dokazuje, da fašizem ne bo osvojil Evropo tako lahko, kar kor si je osvojil Nemčijo.

AMERIŠKO - FINSKA
POGODBA

Washington, D. C., 14. februar. — Državni tajnik Hull je naznamal, da so Združene države podpisale s Finsko pogodbo o trgovskem prijateljstvu in o konzularnih pravicah.

jo mrlje. Neka stara ženica je pred hišo pometala omet in razbitje šipe in se ni zmenila za streljanje.

Pred veliko hišo je velik kup pasov s patronami iz leta 1916. Nikdo se ni zmenil za nje in vsakodobi jih mogel odnesti.

Gorska artillerija je razpostavljena na drugi strani Donave in je pripravljena na nov napad socialistov.

jo mrlje. Neka stara ženica je pred hišo pometala omet in razbitje šipe in se ni zmenila za streljanje.

Pred veliko hišo je velik kup pasov s patronami iz leta 1916. Nikdo se ni zmenil za nje in vsakodobi jih mogel odnesti.

Gorska artillerija je razpostavljena na drugi strani Donave in je pripravljena na nov napad socialistov.

jo mrlje. Neka stara ženica je pred hišo pometala omet in razbitje šipe in se ni zmenila za streljanje.

Pred veliko hišo je velik kup pasov s patronami iz leta 1916. Nikdo se ni zmenil za nje in vsakodobi jih mogel odnesti.

Gorska artillerija je razpostavljena na drugi strani Donave in je pripravljena na nov napad socialistov.

jo mrlje. Neka stara ženica je pred hišo pometala omet in razbitje šipe in se ni zmenila za streljanje.

Pred veliko hišo je velik kup pasov s patronami iz leta 1916. Nikdo se ni zmenil za nje in vsakodobi jih mogel odnesti.

Gorska artillerija je razpostavljena na drugi strani Donave in je pripravljena na nov napad socialistov.

jo mrlje. Neka stara ženica je pred hišo pometala omet in razbitje šipe in se ni zmenila za streljanje.

Pred veliko hišo je velik kup pasov s patronami iz leta 1916. Nikdo se ni zmenil za nje in vsakodobi jih mogel odnesti.

Gorska artillerija je razpostavljena na drugi strani Donave in je pripravljena na nov napad socialistov.

jo mrlje. Neka stara ženica je pred hišo pometala omet in razbitje šipe in se ni zmenila za streljanje.

Pred veliko hišo je velik kup pasov s patronami iz leta 1916. Nikdo se ni zmenil za nje in vsakodobi jih mogel odnesti.

Gorska artillerija je razpostavljena na drugi strani Donave in je pripravljena na nov napad socialistov.

Zanimivo Pismo iz Domovine

Poljane, Slovenija.

Te dni sem se zopet mudil v Ljubljani, kamor sem žel po "vzgornih" opravkih, kot boste videli iz naslednjih vrstic.

Sedel sem v Poljanah na voznaščine železnic in čez dobro uro smo se znaši na Figovečem dvorišču v Ljubljani.

Kot drugod, so tudi skozi Pohtansko dolino vrši potniški promet z ogromnimi avtomobili ali avtobusom, ki so stični v notranjsosti velikim ameriškim pouličnim karam. V njih je sedež za kačih 30–40 oseb; v potrebi se jih spravi še več, celo 60, tedaj se je seveda treba malo prijetiam za jermene. Avtobus spremlja poleg vozača tudi sprevodnik, ki daje in ščipuje vozne listke in pobira vozino. Avtobus je opremljen tudi z first-aid kabinetom za slučaj nezgode, vendar lečiva, zage in sekire še ni nikjer. Nezgode so pri avtobusih redkeje kot pri želoznicah, in so potniki večinoma zavorveni za tak slučaj.

Pojanska dolina je polna stranih klancev in vijugastih cest, vendar do danes še ni bilo nobene nesreče, dasi že vožijo avtobusi tudi nekaj let, dočim drugod, če niso zavorvili v vladi ali jarek, se je pa kaj drugega zgodilo.

Moji opravki v Ljubljani so pa bili v tem, kar brez sprikrivanja, da mi je zmanjkalo nekaj za končno štuketi, t. j. "ta okroglih". Dobiti se je moglo le malo, kar sem tudi pričekoval. Šel sem v denarni izvod, kot danes po časopisu navadno imenujejo banke, hranilnice in posojilnice, kreditne zadruge itd., kjer imam spravljenih še nekaj dinarjev in tudi par dolarjev, kot moj zadnji spomin na Ameriko.

Prosil sem, naj mi nekaj dajo, ker minjo potrebujem za to in eno. Rekel sem pa tudi, naj mi dajo par dolarjev, katere bi si rad bližje ogledal, kakšni da so še danes. Povedal sem mi, da dolarje same v protivrednosti v dinarih izplačujejo in še to omejeno. Za dolarje pa, če bi jih hotel imeti, bi pri moral predložiti potni list, ker taksi so devizni predpisi in ni za pomagati.

Tako je menda bilo tudi poprej, ko še nismo poznali današnjih delavnih težav. Potem takem se denar, ki ga posiljajo sem iz Amerike v dolarjih, izplača le v dinarijih. Bil sem tudi v par drugih takih zavodih, toda nikjer ni opažati tiste ujednostnjeni napram strankam kot je bila v navadi poprej, ko se je še "notri" nosijo.

Že pri vratih premotijo vsakega po kaj da je prišel in ga srepo pogledujejo, še predvino izvleče iz žepa ogulinjeno knjižico.

Poprej je bilo seveda vse družce. Posebno uljudni so bili doma Amerikanci, ko smo notri nosili. Poklonili so nam, voščili dober dan: "Gospod bili ste v Ameriki?" "V katerem kraju?" "Kaj ste dečali?" "Poznate moje, strica, ki ima tam trgovino?"

Na vso ta vprašanja je bilo treba odgovarjati. Težko je pa biti uganiti "strica", posebno če v tem kraju še prodajalne ni bilo. Pomuhli so ti navadno stol, da si lažje žakal, predno si prišel na vrsto s svojo ulogo. Seveda, tedaj ni bilo treba toliko žakati kot danes.

To so si meli roke, ko si prišel na vrsto, posebno z za tukajne razmere velikim zmetkom:

"Zrno do zrna pogača, kamen do kamena pa'la", in še drugi pregоворi, ki so skupaj vlečli, so bili v navadi tukaj. Kateri pregor pa je v rabi danes? Ni pa zemeriti, ker tako je povsod. Je pač kriza.

Zglasil sem se tudi v Delavski zbornici, palaci Okrožnega urada za zavarovanje delavcev. Tu imajo svoje urade vse strokovne delavske organizacije, med temi tudi Cankarjeva družba, potem katero se mese obimil na soc. dem. stranko v sledoviči zaderi za pojaznilo: Tu in tem so pri nas ljudje, ki trdijo, da so delave, komunisti, soc. demokratje in drugo, ob volitvah pa navadno ne volijo, kot bi imeli. Ti pravijo, da je edina rešitev za sedanjo krizo inflacija ali pa popolno ali včas delno črtanje knečkih dogov in nas še poleg tega po strani gledajo, kakor da bi bili jim mi Amerikanici delar, katerega misljijo, da imamo, pobrali, ali si ga drugače na meščen način pridobili, spravili v

žep. To napravlja anžešen vtis na nas, ki smo bili v Ameriki tudi pri slovenski klubih, SNPJ, Svobodni Zvezni itd. in smo kot taki tudi toliko napredni, da se ne strinjam s tako "delitivijo". Vsled tega se tudi tukajšnji socialisti odturnujemo, misleč, da tudi stranka zagovarja tako stališče v tej zadevi.

Gospodov ni bil v uradu, pač so mi poslali program soc. dem. stranke in obvestilo, da bo stranka proti inflaciji in za svobodno razpolaganje zneskov, pridobljenih z lastnim trudom.

To me je zadovoljilo. Prišel sem do prepricanja, da nam mnogi nagajajo iz gole zavisti, ker oni nimajo, kar imajo drugi in se pri tem ogrinjajo s tujim plăščem.

Omenjam naj pa tudi, da Cankarjeva družba izdaja lepe delavske knjige. Med temi naj omenjam le "Dva svetova" in "Veliko miravljivje", t. j. križev pot izjemence, ki je šel s trebuhom za krahom v Ameriko. Povest je spisal Ivan Molek, urednik "Pravete".

Neki tukajšnji list je prinesel lansketo oceno prvega dela povesti, ki mu ni bila nič kaj všeč,

ker se je junak povest "spridih" in "izihotapi" v Ameriko. Nimam nič proti temu, ampak v Ameriku smo se v tedanjih časih "izihotapili" do malega vse, ki smo bili v onih letih, ko se je skrbelo za name, kaj je dobro.

"Izihotapi" se je pa tudi marsikateri gospod, ki se mu drugače ni bilo treba, pa postala so mu tla prevroča, da je iskal ne dela, ampak zavjetja onkraj luže. Kar pa je bilo "spridih", so se poboljšali in so danes v Ameriki v oporek tistim, ki tu pišejo o "spridih". Priporočam knjige Cankarjeve družbe, tudi tam v Ameriki.

posebno če se tudi tam dobe.

Bil sem tudi pri Slovenski Matici, ki ima svojo hišo na Kongresnem trgu. Tudi ona je književna družba, ki izdaja knjige že od leta 1864, in letos slavi 70-letnico. Slovenska Matica izdaja knjige bolj za "Solane". Ijudi, vsaj tako se misli, če jih je prav malo, in če je katera navadnemu čitalatelju pretežka, se da zamenjati po svobodni zbirki za drugo, katerih ima S. M. veliko v zalogi od starejših in novejših izdaj.

Izdaja Matičnih knjig se na ta način nikakor ne more kriti z članino okrog 5000 članov, ampak ima vsako leto veliko izgubo, ker pa krije z najemino trgovin in drugih najemnikov, ki jih ima v svoji veliki in čedni hiši.

Te podatke mi je dal gosp. upravnik Spende. Hvala mu za to!

Šel sem tudi v Jugoslovansko knjigarno, kjer Glas Naroda večino knjig naroča. Vprašal sem, kakšne knjige sedaj najbolj grejo v Ameriko. Ulijudni gosp. Fr. Slana mi je povedel, da samo bolj poučne, pri tem je tudi zgodovina. Poleg Glas Naroda naročajo jenje premoženje zaplenjeno razredi romana Podlinarskega "Go-spodin Franjo". Še le v zadnjih letih se je opomogla po tem težkem udarev avstrijskih biričev. Prijazni gosp. Anton Spende, ki je stalno v Matičinem uradu, mi je razkazal ogromne zaloge raznih knjig v teh poglavitih evropskih jezikih. Prevzema tudi naročila za knjige in liste drugih jezikov, ki jih sledijo nima v zalogi. Izdaja tudi knjižne zbirke. V zbirki "Kosmos" je izdala tudi knjigo B. Jekaca "Odmevi rdeče zemlje", ki se nanaša na Ameriko. V zalogi pa imajo tudi precej "Valvasorja" od J. Krajea iz Novega mesta, ki pa je precej obsežne, vendar se je odločila, da bo izdala nekaj knjig v izredni izdaji za doplačilo, katera bodo obvezne kot redne izdaje in za to bo hitreje dovršene in v rokah članovnaročnikov.

Za sedaj sta v programu izredni izdaji, zemljepisna knjiga "Slovenija" ter Cankarjeva "Li-

kovna umetnost" zapadne Evro-

pe". Opozorjam pa na "Slovenijo", v kateri bodo opisani vsi kraji in vsaka vas tudi izven državnih meja, t. j. na Goriškem, Koroskem in drugod. Stala pa bo okrog 120 Din, za Ameriko seveda malenkost več.

Izdaja Matičnih knjig se na ta način nikakor ne more kriti z članino okrog 5000 članov, ampak ima vsako leto veliko izgubo, ker pa krije z najemino trgovin in drugih najemnikov, ki jih ima v svoji veliki in čedni hiši.

Te podatke mi je dal gosp. upravnik Spende. Hvala mu za to!

Šel sem tudi v Jugoslovansko knjigarno, kjer Glas Naroda večino knjig naroča. Vprašal sem, kakšne knjige sedaj najbolj grejo v Ameriko. Ulijudni gosp. Fr. Slana mi je povedel, da samo bolj poučne, pri tem je tudi zgodovina. Poleg Glas Naroda naročajo jenje premoženje zaplenjeno razredi romana Podlinarskega "Go-spodin Franjo". Še le v zadnjih letih se je opomogla po tem težkem udarev avstrijskih biričev. Prijazni gosp. Anton Spende, ki je stalno v Matičinem uradu, mi je razkazal ogromne zaloge raznih knjig v teh poglavitih evropskih jezikih. Prevzema tudi naročila za knjige in liste drugih jezikov, ki jih sledijo nima v zalogi. Izdaja tudi knjižne zbirke. V zbirki "Kosmos" je izdala tudi knjigo B. Jekaca "Odmevi rdeče zemlje", ki se nanaša na Ameriko. V zalogi pa imajo tudi precej "Valvasorja" od J. Krajea iz Novega mesta, ki pa je precej obsežne, vendar se je odločila, da bo izdala nekaj knjig v izredni izdaji za doplačilo, katera bodo obvezne kot redne izdaje in za to bo hitreje dovršene in v rokah članovnaročnikov.

Za sedaj sta v programu izredni izdaji, zemljepisna knjiga "Slovenija" ter Cankarjeva "Li-

kovna umetnost" zapadne Evro-

pe". Opozorjam pa na "Slovenijo", v kateri bodo opisani vsi kraji in vsaka vas tudi izven državnih meja, t. j. na Goriškem, Koroskem in drugod. Stala pa bo okrog 120 Din, za Ameriko seveda malenkost več.

Izdaja Matičnih knjig se na ta način nikakor ne more kriti z članino okrog 5000 članov, ampak ima vsako leto veliko izgubo, ker pa krije z najemino trgovin in drugih najemnikov, ki jih ima v svoji veliki in čedni hiši.

Te podatke mi je dal gosp. upravnik Spende. Hvala mu za to!

Šel sem tudi v Jugoslovansko knjigarno, kjer Glas Naroda večino knjig naroča. Vprašal sem, kakšne knjige sedaj najbolj grejo v Ameriko. Ulijudni gosp. Fr. Slana mi je povedel, da samo bolj poučne, pri tem je tudi zgodovina. Poleg Glas Naroda naročajo jenje premoženje zaplenjeno razredi romana Podlinarskega "Go-spodin Franjo". Še le v zadnjih letih se je opomogla po tem težkem udarev avstrijskih biričev. Prijazni gosp. Anton Spende, ki je stalno v Matičinem uradu, mi je razkazal ogromne zaloge raznih knjig v teh poglavitih evropskih jezikih. Prevzema tudi naročila za knjige in liste drugih jezikov, ki jih sledijo nima v zalogi. Izdaja tudi knjižne zbirke. V zbirki "Kosmos" je izdala tudi knjigo B. Jekaca "Odmevi rdeče zemlje", ki se nanaša na Ameriko. V zalogi pa imajo tudi precej "Valvasorja" od J. Krajea iz Novega mesta, ki pa je precej obsežne, vendar se je odločila, da bo izdala nekaj knjig v izredni izdaji za doplačilo, katera bodo obvezne kot redne izdaje in za to bo hitreje dovršene in v rokah članovnaročnikov.

Za sedaj sta v programu izredni izdaji, zemljepisna knjiga "Slovenija" ter Cankarjeva "Li-

kovna umetnost" zapadne Evro-

pe". Opozorjam pa na "Slovenijo", v kateri bodo opisani vsi kraji in vsaka vas tudi izven državnih meja, t. j. na Goriškem, Koroskem in drugod. Stala pa bo okrog 120 Din, za Ameriko seveda malenkost več.

Izdaja Matičnih knjig se na ta način nikakor ne more kriti z članino okrog 5000 članov, ampak ima vsako leto veliko izgubo, ker pa krije z najemino trgovin in drugih najemnikov, ki jih ima v svoji veliki in čedni hiši.

Te podatke mi je dal gosp. upravnik Spende. Hvala mu za to!

Šel sem tudi v Jugoslovansko knjigarno, kjer Glas Naroda večino knjig naroča. Vprašal sem, kakšne knjige sedaj najbolj grejo v Ameriko. Ulijudni gosp. Fr. Slana mi je povedel, da samo bolj poučne, pri tem je tudi zgodovina. Poleg Glas Naroda naročajo jenje premoženje zaplenjeno razredi romana Podlinarskega "Go-spodin Franjo". Še le v zadnjih letih se je opomogla po tem težkem udarev avstrijskih biričev. Prijazni gosp. Anton Spende, ki je stalno v Matičinem uradu, mi je razkazal ogromne zaloge raznih knjig v teh poglavitih evropskih jezikih. Prevzema tudi naročila za knjige in liste drugih jezikov, ki jih sledijo nima v zalogi. Izdaja tudi knjižne zbirke. V zbirki "Kosmos" je izdala tudi knjigo B. Jekaca "Odmevi rdeče zemlje", ki se nanaša na Ameriko. V zalogi pa imajo tudi precej "Valvasorja" od J. Krajea iz Novega mesta, ki pa je precej obsežne, vendar se je odločila, da bo izdala nekaj knjig v izredni izdaji za doplačilo, katera bodo obvezne kot redne izdaje in za to bo hitreje dovršene in v rokah članovnaročnikov.

Za sedaj sta v programu izredni izdaji, zemljepisna knjiga "Slovenija" ter Cankarjeva "Li-

kovna umetnost" zapadne Evro-

pe". Opozorjam pa na "Slovenijo", v kateri bodo opisani vsi kraji in vsaka vas tudi izven državnih meja, t. j. na Goriškem, Koroskem in drugod. Stala pa bo okrog 120 Din, za Ameriko seveda malenkost več.

Izdaja Matičnih knjig se na ta način nikakor ne more kriti z članino okrog 5000 članov, ampak ima vsako leto veliko izgubo, ker pa krije z najemino trgovin in drugih najemnikov, ki jih ima v svoji veliki in čedni hiši.

Te podatke mi je dal gosp. upravnik Spende. Hvala mu za to!

Šel sem tudi v Jugoslovansko knjigarno, kjer Glas Naroda večino knjig naroča. Vprašal sem, kakšne knjige sedaj najbolj grejo v Ameriko. Ulijudni gosp. Fr. Slana mi je povedel, da samo bolj poučne, pri tem je tudi zgodovina. Poleg Glas Naroda naročajo jenje premoženje zaplenjeno razredi romana Podlinarskega "Go-spodin Franjo". Še le v zadnjih letih se je opomogla po tem težkem udarev avstrijskih biričev. Prijazni gosp. Anton Spende, ki je stalno v Matičinem uradu, mi je razkazal ogromne zaloge raznih knjig v teh poglavitih evropskih jezikih. Prevzema tudi naročila za knjige in liste drugih jezikov, ki jih sledijo nima v zalogi. Izdaja tudi knjižne zbirke. V zbirki "Kosmos" je izdala tudi knjigo B. Jekaca "Odmevi rdeče zemlje", ki se nanaša na Ameriko. V zalogi pa imajo tudi precej "Valvasorja" od J. Krajea iz Novega mesta, ki pa je precej obsežne, vendar se je odločila, da bo izdala nekaj knjig v izredni izdaji za doplačilo, katera bodo obvezne kot redne izdaje in za to bo hitreje dovršene in v rokah članovnaročnikov.

Za sedaj sta v programu izredni izdaji, zemljepisna knjiga "Slovenija" ter Cankarjeva "Li-

kovna umetnost" zapadne Evro-

pe". Opozorjam pa na "Slovenijo", v kateri bodo opisani vsi kraji in vsaka vas tudi izven državnih meja, t. j. na Goriškem, Koroskem in drugod. Stala pa bo okrog 120 Din, za Ameriko seveda malenkost več.

Izdaja Matičnih knjig se na ta način nikakor ne more kriti z članino okrog 5000 članov, ampak ima vsako leto veliko izgubo, ker pa krije z najemino trgovin in drugih najemnikov, ki jih ima v svoji veliki in čedni hiši.

Te podatke mi je dal gosp. upravnik Spende. Hvala mu za to!

Šel sem tudi v Jugoslovansko knjigarno, kjer Glas Naroda večino knjig naroč

Važno za potovanje.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj ali dobiti koga od tam, je potreben, da je poučen v vseh starih. V sledišču dolgotrajet skušnja Vam zomoremo dati najboljša pojasnila in tudi vse potrebno preskrbeti, da je potovanje udobna in hitro. Zato se zapravo obrnite na nas za vsa pojasnila.

Mi preskrbimo vse, bodisi prošnje za potovanje dovoljeno, potne liste, vize in sploh vse, kar je za potovanje potrebno v najhitrejšem času, in kar je glavno, za najmanjšo stroške.

Nedvratljivi naj ne odlučajo do zadnjega trenutka, ker predno se dobi iz Washingtona potravna dovoljenje, RE-ENTRY PERMIT, tripi najmanj en mesec.

Pišite torej takoj za brezplačna novodila in zaostavljam Vam, da boste poceni in udobno potovati.

**SLOVENIC PUBLISHING CO.
TRAVEL BUREAU**
216 West 18th Street
New York, N. Y.

MATI 22 SINOV

NA VSAK NAČIN JE HOTEL V JEČO

Iz Prage potovanje o zanimivem dogodku:

Dilečev Anton Tuma se je v butiju "Práha" vpravil izvajalno veče. Izvajal je vsevprek goste. Leta ni hotel na noben način zaupiti, zato so sklicali stražnik. Med potjo je prišel bezat, toda kmalu so ga ustavili in Tuma je dal tedaj krepko brez stražnika. Med potjo na policijski komisariat je Tuma žalil tudi predsednik republike. Prišel je pred sodiščem in tam je izjavil, da je vse to storil samo radi tega, da bi ga začeli. Sedile mu ni verjelo in ga obsojilo na enem mesecu ječe.

Tuma je pripomnil da ni misil tako dolgo sedeti.

JAJCE JE IZVALILA V ROKI

Digarji, ki delajo v ediktem avstraliskem gozdu med Fernmontom in Briarwoodom, so mišli v mizkih večah nekogar drevcev gnezdo prileglice. Drugoga dne je voda ženska, ki je delavecem prisnala jed, gnezlo zapuščino, v njem je bilo le temenosivo jajce. Voda ga je v roko, in začutila, da se v njem nekaj giblje.

Bilo je očitno, da se mladič v žalnem, ostavljenem jajcu ne bo mogel razviti. To ga je ženska obdržala v svojih rokah in ga gredla z njihovo toplo. Čez pol ure se je mladič v resnici izvalil. Ker so samice videli nekje v bližini, je ženska mladiča toplo ovila in ga z veser položila spet v gnezdo. Naslednjega dne so delavci opazili, da sta se odrasli ptici spet vrnili v gnezdo in mladič žival.

Nemčija ima okoli 60 milijonov prebivalcev, da pa bo, ako bo številno rajstvo padalo v tej meri kot sedan, leta 1975 imela samo 45 milijon ljudi.

ZEMLJEVIDI

STENSKI ZEMLJEVIDI SLOVENJE

Na nočnem papirju s platenimi pribidi 7.50

POKRAJNI ROČNI ZEMLJEVIDI:

Dravska Banovina 30
Slovenske Gorice, dravsko pljuško polje 30
Ljubljanska in mariborska oblasti 30
Pohorje, Kožnik 30
Prekmurje in Medomurje 30

CANADA

ZDRUŽENIH DRŽAV
VELIKI 40
MALI 15

NOVA EVROPA

ZEMLJEVIDI POSAMEZNIH DRŽAV:

Alabama, Arkansas, Arizona, Colorado, Kansas, Kentucky, Tennessee, Oklahoma, Indiana, Montana, Mississippi, Washington, Wyoming 25
Illinois, Pennsylvania, Minnesota, Michigan, Wisconsin, West Virginia, Ohio, New York, Virginia 40

Narselion je priloziti denar, bodisi v gotovini, Money Order ali poštne znance po 1 ali 2 centu. Če poslite gotovino, rekomandirate pisno.

**KNJIGARNA
"GLAS NARODA"**
216 W. 18 Street
New York, N. Y.

MOŽ Z 22 IMENI

P oveč mesecem prizadevanju je posrečilo kriminalni policiji v Bazlu prijeti najnevarnejšega evropskega zelenčiškega tatu. Potudo za njegovo aretacijo je dala francoska policija, kateri je tiček učel tik pred aretacijo. Tat se piše David Stroymann, je rodil se v Ameriki, brez državljanstva ter je imel na svojih tatinskih vožnjah v rezervi 15 izkazil, živel pa je pod 22 lažnimi imeni.

Od minule jeseni daje so tatyne na zapadnih evropskih postajah želenčiške proge Frankfurt - Basel, Paris - Basel, Basel - Carič ali, nevarno naraščale. Ena največja tatyin te vrste je bila prijavila rečka Berlinčanka, kateri je tat odnesel med vožnjo denarja in maketa v vrednosti nad 10,000 švicarskih frankov. Isti dan je bil nekemo ameriškemu potniku ukraden ročni kovček. Neki dražini pa so bili med vožnjo ukradeni vsi kostanjci, ki so kratko čas ostali v vogonu brez nadzorstva.

Kriminalna policija obmejnih francoskih, švicarskih in nemških krajev si je na vso moč prizadevala, da bi prišla tata na sled. V mestu Karlsruhe se slednji prijeli nekoga na okol elegantnega gospodana, ki so ga imeli na sumu zaradi tatyin v želenčiških vozih. Ugovorili so, da se piše David Stroymann, občakarja so obsodili, toda ko je moral oditi pod ključ, se je javil bolnega, da so ga poslali v bolnišnico, odker pa je pobegnil ter tako začel izvajati svoj starji potek. Njegova slika in njegov ročnik pa sta bila med tem dostavljena vsem policijskim direkcijam na kontinentu. V Milonhanu so ga zanesli, da je tata žalil tudi predsednik republike. Prišel je pred sodiščem in tam je izjavil, da je vse to storil samo radi tega, da bi ga začeli. Sedile mu ni verjelo in ga obsojilo na enem mesecu ječe.

Tuma je pripomnil da ni misil tako dolgo sedeti.

Najznamenitejši je pa demant "Kohinoor". Staroindijska pravljica pripravuje da je jeman junak Mahabharate. Karna ta demant je obsegel vsega vladarja v Indiji. Tehtal je 793 karatov. Ko se je leta 1665 po morodnosti nemškega trusilca odlehal, je tehtal samo še 289 karatov. Leta 1739 so opnenili Delhi in Nadir Šah je odnesel dragocen demant v Afganistan. Od tam je prišel v last maharadže Singha, a potem, da je obsegel vsega vladarja v Indiji. Tehtal je 186 karatov in na koncu je bil podoben "Orlovi".

Sled je kazala, da se je tata odletjal naprej v Basel, zato so tam prizadevali vse hotede. Ko so se pričevali pisavo, so odkrili, da imajo opraviti z manjšinami Angleščem Fredericem Wadejem, ki ni bil nihče drugi kakor David Stroymann. Slovenski detektivi so pokazali angleškim tiralnicam s sliko, nakar jim je možak sledil brez najmanjšega upora. Medpotom pa je skušal obiskati majhno skrinjico, v kateri je bilo, kakor se je nagnadno pokazalo, trideset najrazličnejših kajaljev in orodij za vlogo ter odpiranje kovčev in vagonskih vrata. Dovzdaj je ugotovljeno, da se je David Stroymann izdajal za dr. Finca, včasih tudi Fineha, Waltona Wimmerja, Gardnerja, Edgaria itd. Pod temi imeni so ga poznale mnoge evropske potovalne pisarne in tudi hoteli, v katerih se je zadrževal. Tatinev je izvereval na tudi, da je potoval v I. ali II. razredu. Odsotnost sepotnikov je izrazil vedno tedaj, ko so ti sedeli v jedilnem vozu. Tedaj jim je odnešla ročna kovčega, katere je nadzadno spravil v svoj večji kovček, na naslednji postaji pa je izstopil. Stroymann je imel pri sebi tudi

Demant "Orlov", je bil vdelan v rusko carsko želenč. Brusen je bil neodeno, je pa kljub temu krasen. Prvotno je krasil prestol Šaha Nadira in po njegovem umoru ga je kupil neki armenski trgovec. Od njega ga je dobila za 450.000 srebrnih rubljev in za plenilski mostov, ki je Katarina II. Krasen demant "Saney" tehtal 53 karatov. Demant "Orlov" je bil demant kupljen za 500.000 rubljev in prišel je v rusko carsko zakladnico. V Južni Afriki so mišli že več 100-karatnih demantov. Da bo bolj razumljivo, kako veliki so taki demanti, naj omenimo, da tehtata demant v velikosti graha smuča 5 karatov.

JOHNU DILLINGERU JE ODKLENKALO

Na sliki vidite oddelek policistov in policijskih uradnikov v Tucsonu, Arizona, ki so ujeli proslugega bandita John Dillingerja in njegove tri tovariša. Lopovi sopobegnili iz zapora v Indiani, pa se niso dolgo veseličili zlate prostosti. Policisti imajo pri sebi orožje, ki so ga banditom odvezeli.

ANGLEŠKO-RUSKA POGOĐA

London, Anglija, 14. februarja. V Londonu je bila podpisana nova angleško-ruska trgovska pogodba. Za Rusijo je pogodbo podpisal sovjetski poslanik I. M. Maisky, za Anglijo pa predsednik angleškega trgovskega urada Walter Runciman.

Trgovska pogodba med ohema

državama je bila prekinjena v aprili lanskega leta. Pogodbo mora še potrditi poslanska zbornica.

V novi pogodbi nista še poravnana spora zaradi zlatih polj ob reki Leni in rusko-kamodsko tekmovanje za angleški lesni trg.

Glede zlatih polj v Sibiriji se bo sovjetska vlada pograla z angleškimi družbami, zaradi izvoza ruskega lesa v Ameriko z British Timber Distributors, Ltd.

Povesti in Romani:

Agitator (Kersnik) broš.	80	Lov na ženo (roman)	80	Student naj bo, V. zv.	35
Andrej Hofer	50	Lucifer	1.—	Svetna Nothburga	35
Beneška vedeževalka	35	Marjetica	50	Spisje, male povišti	35
Belgrajski biser	33	Materina žrtve	50	Stezosledec	35
Beli mesecen	40	Moje življenje	75	Sopek Samdarke	35
Bele noči, mali junak	60	Mali Lord	80	Svetla in sence	35
Božični darovi	35	Milijonar brez denarja	75	Svetlobe in sence	120
Božja pot na Bledu	20	Maron, krščanski deček iz Libanona	25	Slike (Meško)	60
Božja pot na Smarni gori	20	Mladih zamirkevov lastni životopis	75	Spake, humoreska, rada vez.	30
Cankar:		Mlinarjev Janez	70	SHAKESPEAREVA DELA:	
Grešnik Leonard, broš.	70	Milijonarjev Janez	50	Macbeth, trda vez.	30
Mimo življenja	80	Musolino	40	brgoščano	30
Mučilino	25	Mrtvi Gostač	35	Othello	30
Romantični duše	60	Mali Klantež	70	Sen Kresne noči	35
Balkansko-Turska vojska	80	Mesijon	50	Slovenški pisatelji II. zv. :	
Balkanska vojska, s slikami	25	Mladim srečem, zbirka povišti za slovenska mladino	25	Potresna povest, Moravske slike, Vojska Peri i Perica, Crtiec	25
Boj in zmaga, povišti	20	Misterija, roman	1.—	Tigrov zobje	1.—
Blagajna Velikega vojvode	60	Moje življenje	1.50	Tik za igroto	30
Burska vojska	40	Nov različnih potih	40	Tatík, (Bevk), trda vez.	35
Beatin dnevnik	60	Notarjev nos, humoreska	35	Tri indijske povišti	30
Carovnica	25	Narod, ki izmira	40	Timel, soč, roman	120
Cvetka	25	Nova Eroška, trda vez.	70	Trenutki oddihna	30
Cebelica	25	Nasi leta, trda vez.	70	Turki pred Dumjumem	30
Črtice iz življenja na kmeth	35	broščano	50	Tri legende o razpolo, trda vez.	35
Drobiz, in razne povišti —		Na Indijskih otokih	50	Tisoč in ena noč (Rape) vez, mala izdaja	2.—
Spisak Mirkinci	60	Nasi tjudje	40	Ugrabljeni milijonar	1.20
Delek Eliza	40	Nekaj iz ruske zgodovine	35	V kremljini inkvizicije	1.20
Dalmatinske povišti	35	Na krevalju poljanah, Trpljenje in strahote z bojnih pohodov hrvščega slovenskega polka	150	V robstu (Matične)	1.25
Do Ohrida in Bitolja	70	Ob 50 letnici Dr. Janeza E. Kreka	25	Šingvinski otok	60
Doli z orojem	50	Okrajk pragoza	80	Povest v ena noč (Rape) vez, mala izdaja	2.—
Dole sliki: — Njiva; Starka (Meško)	60	Odikritje Amerike, trda vezano	50	Ugrabljeni milijonar	1.20
Devica Orleanska	50	meško vezano	50	V kremljini inkvizicije	1.20
Duhovni boj	50	Prapravljene zgodbe	55	V robstu (Matične)	1.25
Dodek je pravil; Marinka in Skrjetki	40	Pasti in zanki	25	V gorskem zakletju	35
Fabijola ali cekev v Katakombarjih	45	Pater Kajetan	1.—	V oklopniaku okrog sveta:	
Fran Baron Trenk	35	Povest o sedmih obesnih	50	1. del	90
Filozofska zgodba	60	Pravica kladiva	50	2. del	90
Fri Diavolo	60	Pubirki iz Roža (Albrecht)	25	ODA SKUPAJ	1.00
Gojspodarica sveta	40	Pariski zlator ...	35	Veliki inkvizitor	1.—
Gotostilne v starji Ljubljani	60	Pribajanje, povest	60	Vera (

KRATKA DNEVNA ZGODBA

SREČNIK

Morebiti je moja zgodba malo vrednost! Pa kako je močna, počudna, a vendar vredna, da jo poglejte!

Nekoga večera sem počasi ležel na uliči in postajal, kakor je že moja navada, pred trgovskimi izložbami. Bil sem utrujen; utrujen, ker sem ves dan napenjal glas po instrukcijah; utrujen od drobnega dežja, ki se je edil in pršil z neba, kakor da bi jimi bilo zanimalo kdo voda za štumen nalič, ki opere nebo, ulice in možgane; utrujen že od hroje, dasi sem se bili koj napotil. Ali naj se torej počutim domov? Moj Bog, našel bom ženo, ki je še bolj utrujena in še s posebno voljo ko jaz... Uh, to pusto, neumano, nemiselno življenje... Ce so vsaj poštene ulice iz oblik v nas osvčilo ali pa vsaj nagnata kamorkoli vedri...

V takih mislih sem torkl počival, ko me je pogled v neko izložbo nenasdoma pričkal na počniki.

Prekrasno! Sredi razkošno razsvetljene izložbe, na majhnem steklenem stojalu, pokritem z zelenim barzamom, se je posmeho bohorila draga usnjata mapa, okrašena s starinskim srečrom. Sredi map je izprepletalo zelenje z rdečimi juglami, iz tega okvirja pa se je sladko nesnilhalo krasna ženska glavica.

Koliko časa sem stal zavzet pred to krasoto! Tega vam ne bi mogel povedati. Vem samo to, da sem se, ko sem se slednjič odtrgal z mestu in šel dalje, jasno zavedal tehne misli.

Pra: življenje ne more biti nemiselné, ce ima človek mapo, kaširšča je v izložbi; druga: ko bi mogel spravljati v tako mapo svoje drobne črtice, bi družinskega miru ne kalilo nerganje moje žene ki pobira zdaj moja književnost celo izmed umazanega perila; treja: to mapo kupim!

Vsekakor — tretja misel ni bila zadostno jasna. Odkod denar, da kupim mapo? Treba ho šediti! To da sem? Ne kadim, ne igram, ne cím, ki sem jih srečeval, povedal: ne, ne hodim v gledališče, ne imam vseh v gledališču, ne imam bajno usnjeno mapo!

Vendar pa nikdo ni vedel za mojo skrivnost: samo jaz in... pa glavica na mapi. Kajti — zakaj bi se mi inače takoj prijavno nasmihala? Toda nekake due so nisem mogel več premagati in se zeni zaupal sem... svojega pelotonega življenja.... Žena me je zadevno pogledala. Morda je misli, da imam mrazico, in se mi blede.

— Sto lir za mapo? Pa... jo v resničnosti potrebuješ.

— Več, moja ljuba, hm... Spravimo: ročno delo! Umetnostna selina svoje črtice.... Ali se ne je

zmerom, da jih povsodi pobizi za mano?

— Prav, ampak kakor veš... dobiti v kratkem našega malega....

V resnici pričakovala sva prvo dečete.

— Opremo si pač že davno pravila.

— Da, tod... že bi imela pokrivalo za vozicek....

— Saj imam pokrivalo, in se lepo....

— Da, imam, ampak.... Če si že nimogrede zaslil sto lir, bi si naj napotil. Ali naj se torej počutim domov? Moj Bog, našel bom pred očmi. Naslonil sem se na zid. Samo sto lir! Stalne cene!

A naslednji dan je bil sklep storjen. Ce dnevno prišedlim eno do tramvaj, bi mape v dobrih teh mesecih moja!

— Samo sto lir, gospod!

— Samo sto dni, gospod!

Naslednji dan sem bil drugi človек: življenje mi ni več predsedalo in tramvaj se mi je zdel kakor bočnika nosilca. Kdo bi se odredil užitku izpredhoda! Bolnik! Jaz sem pa zdrav ko riba, morem torej stegovati krate. Če se mi je potrebovalo predoga, sem jo modro razdelil na več postaj in na vsaki sem si živo predstavil mapo, ki se mi je nasmihala in me hidrla: — Na glavnem trgu me čaka mapa! Na Cesarjevem trgu me čaka mapa! V Staremu mestu me čaka mapa! — Bilo mi je, kakor da mi mahčja z roko in da tečem za njo.

Gutevost, da jo dobim, me je navedala z neponisnim veseljem. Prestevarjajo in prebirajoči prišedene neveč, sem okusil slast skupulja, ko publikuje svoje zlato. Vsak zvečer sem hodil na pomenek h glavje na mapi.

— Naoči imam točno dvajset lir!

— Toda malec utrujen si, ali ne? — je sprečala ona.

— Jaz utrujen! Se malo ne... Bil sem edvane volje, prijazen prijatelj, getov svoje hodočašči. Bilo mi je, da bi vsem znani, ki sem jih srečaval, povedal: Mi veste, da bom v par mesecih imel bajno usnjeno mapo!

Alli mišlite, da sem bil od tega dne dalje nesrečen! Nasprotno! Poštevam, da sem bil naučil, da je treba na tem svetu, da hčerk bitti srečen, biti nameščen zadovoljen, da življenje ne potrebuje pokrovitelja. Čele štiri neseši sem bil najsrcenejši človek na svetu, edino zato, ker sem pričakovati usnjeno mapo. Dobre, bom pa takel še dalje... peč za nečim drugin, kar ni nedosegljivo. Tako sem zank na kristalen črnlinik, na ilustrirano enciklopedijo, na knjizno omare... in vsaki pot se je našlo kako plavo pokrovitelj, ki ga je bil treba kupiti, da bi bila moja Miriam in moj Mario lepa!

In gorje meni, če nekoga dne ne bi več vedel, na kaj na čakan: bilo bi z menoj pri kraju!

Prava sreča, da mi tu pomaga moj Mario. Včeraj mi je rekel: — Oče, ko bom inženir, ti kupim našljaj z rdečim usnjigom.

— Ah res?

— Res, očka, ko bom inženir....

— Bolje bolje, sinček, da je treba veliko časa. Zdaj si star pet let in pred petindvajsetim letom ne moreš postati inženir. Poklanjam mi torej dvajset let sreč! Kako boste dvajset let, udobno sedel v tvojem naslonjaču iz rdečega usnja!

— Nobene neprevidnosti, mati, — je delal in jo posadil nazaj za mizo, — ti dečki naj le odidejo... Bova že potem ukrenila vse potrebno...

— Vzeti iz gnezda liščka! — je zagodnjala starka in si natočil žganja. Ne smel bi imeti v žilah niti kaplje Frochardove krvi, če bo to dovolil...

— In ponosno je pogledala svojega sina.

Nosičica se je le težko prerivala skozi mnogočico na trgu.

Komaj sta bila policista s Picardom zavila v ulico Conde, je prišla iz cerkve grofica de Linieres. Videvšo jo, je velel njen komornik pristeti nosilnico k stopnicam in držal je vrata odprtta.

Toda Diana de Linieres se je ustavila na stopnicah in se sočutno ozrla na mlado beratice.

— Prosila sem bogata, da bi mi pomagal najti mojo hčerk, — je zamurrala sama pri sebi in se ozrla v nebo... In stisnila je miločino v roko, ki jo je Luiza nastavljalna mimoidočim.

— Me bo bog uslišal? — se je vprašala mati v hipu, ko je stiskala z drhtecu roko svoji hčerk denar v roko!...

— Že je hotela vstopiti, ko je slepa sirota zaščepatala z drhtecim glasom.

— Bog vam povrni!

FAUST

— Ko sem bila stara dvanajst let — pripoveduje Eide Norena — sem v Oslo na Norveškem slišala prvo opero Gounodoveto "Fausta". — Ne bom rekla, da sem takrat sklenila, da bom peljala Margaretu v operi, ko bom odrasla, spominjam se le to, da tisto noč nisem mogla spati, tako me je prevezla krasna godba.

Eide Norena

Moje minanje je ostalo neizpremenjeno, tudi potem, ko sem pela vloga Margarete že nad stokrat in jo bom poča tudi jutri popoldne v Metropolitan House.

V pariški "Grand Opera" so peline "Fausta" nad 2500-krat, pa je opera se sedaj istotno ali pa je bila priljubljena kot je bila predvsi...

— Kaj naj torej storim, gospod Marest?

— Um, že vidim, da vam bom moral pomagati.

Stari sluga je oči veselja kar poskočil, tako je vplivala namaj vest, da mu hoče sam policijski komisar pomagati iz stiske.

— Kaj, vi mi hočete pomagati? — je zklknil.

— Lahko bi vas pustil malo čakati: ker pa vidim, da ste kot na žerjavici, vam hočem nekaj povedati... To se tiče tudi vaše gospode...

— Liščka iščeva, — je zaščepatala.

— Treba bo zamenjati kletko.

— Le potpri, saj ga še nimajo, — je zamirnil Jakob.

— Verjamem ti, sinko... Kaj bi pa bilo z nami, če bi izgubili deklino? Babnica je namignila sinu, naj posluša dalje. Toda zvezdeli nista imela več kaj. Marest je res delal Picardu:

— Če hočete zvedeti to, kar vas zanimala, pojlite z nama.

Mefistočes ga najprej skuša s posvetno ljubezni in ga privede k Margaretu, preprostemu kmetiškemu dekletu, s katero se sestane na sejnu. Njen brat je bil odšel na vojno. Razkrije ji svoje tajne in pridobi.

— Ko se njen brat vrne iz vojne, ga Faust vabi.

Margareta zblazni ter unarje vječi, ko se hrani iti s Faustom in Mefistočelom.

Opera je polna znanih melodij. Posebno krasen je prizor na sejnu. "Cvetlična pesem", in "Mefistočev samospev".

Giovanni Martinelli bo pel Painesta; Ezio Pinza, Mefistočela; Lawrence Tibbet, Valentina; Gladys Swarthout, Siebel; Henrietta Warkfield, Marto; Paolo Ananian, Wagnera; Louis Hasselmanus bo dirigiral.

Eide Norena

Zoper okorele sklepne

Nič vam ne bo tako popravilo okorele in utrepne, z ANCHOR Pain-Exeller in pokrite s flanelno obročo.

Za bolj hude slučaje rabite Pain-Exeller, včer in včasih, dokler ne potrebuje. Nekajč, kar je prezelo boljšino, vam je dober naravost do sedeča hčincem.

Pri vseh lekarstvih — 35 in 70 velikosti. Samo pristni ima Sidro varstveno znakom.

PAIN-EXPELLER

Naročite se na GLAS NARODA,

največji slovenski dnevnik v

Združenih državah.

Ali ste že naročili slovensko-ameriški koledar za 1934? — Stane 50 centov. — Naročite ga še danes

DVE SIROTI

Spisal A. D. ENNERY

103

To bomo že zvedeli, gospod! — je vzkliknil Picard navdušeno; — to bomo kmalu zvedeli!... Lahko se zanesete name.

V resnici se je pa o svojem uspehu takoj trdno prepričani sluga danes zatekel po pomoci k policiji grofa de Linieres, da bi odpril zavetišče zaljubljenega viteza.

Vedoč, da se Marest vsako opoldne sestaja s svojimi detektivi v tej krčmi, je prišel Picard sem, predno napoči ura, dogovorjen v cerkvi.

Omeniti moramo, da je videl grofico, kar se mu ni zdelo nič posebnega, ker je vedel, da hodi soproga policijskega direktorja veden k peti maši.

Marest ga je pustil pripovedovati, ne da bi odvrnil od njega žareče oči policijskega komisarja.

— No, no, dragi moj Picard, — se je zamejal Marest, — kaj se pa sušete kakor makrač okrog vrele kaše?... Pa menda venlar nimate namena naju potegniti za nos? Da, vrlj moj Picard, — in vem tudi, da bi v to igro lahko zapravili vse življenje, kar ga vam še ostalo, ne da bi našli, kar isče.

Marest ga je pustil pripovedovati, ne da bi odvrnil od njega žareče oči policijskega komisarja.

— In takoj se je popravila:

— Ne vidim več.

— Ah, kolika nesreča!

Te besede sočutja, ki so ušle grofici nehotite, so segle Luizi v dno srca. Obraz se ji je naenkrat zjasnil.

— Torej se vam smilim, gospa... — je vprašala.

— Da! — je odgovorila Diana in se dotaknila s svojo roko v svileni rokavici prezeble Luizine roke.

Ubogo dekle se je nehotote sklonilo k dobrji gospoj, ki je kazala toliko zanimanja za njeni usodo.

Zaupno priznanje ji je zmrlo na ustnab.

— Kaj vam pa je, dragi dete? — je vprašala grofica tiblo... ali triptel... Gotovo sem vas užadostila, govorč v vaši... nesreči.

— Smilim se vam, ker sem slepa, — je dejala Luiza... To pa ni največja nesreča, ki me je zadele.

Ab, da mi usoda tisti napravila, da je Frochardka s prago krčme videla vse, kar se je godilo na cerkvenih stopnicah!

Vse je bilo izgubljeno.

Slepa sirota bi bila dobila še istega večra drugačno zavetišče, kakor je bilo umazano podstrešje, kamor jo je zapiral Frochardka.

Treba je bilo saino še nekaj sekund.

Toda v naslednjem hipu je prihitela Frochardka in ustavila se je pri cerkvenih stopnicah v trenutku, ko je grofica de Linieres odgovarjala na Luizino vzklik.

Frochardka je zaslišala naslednje besede:

— Kaj pravite?... Gov

NJEN VODNIK

ROMAN
IZ ŽIVLJENJA

ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL: I. H.

10

Pogleda jo z velikimi resnimi očmi.

— Upam, da bom ustregel vsem vašim pričakovanjem, senora. Potrudil se bom, da pridebam vse vaše zaupanje. In če boste z menoj zadovoljni in bom pri ves stalo ustavljen, bi mi to bilo zelo všeč. Toda pač, da me skratite bojko spoznati.

Henrik vstane, prinese hranino in jo položi pod noge senorou. Oprenil je, da je iskala opore za svoje noge. Ta majhna udobjnost, ki je bila razumljiva, ugaša obema.

— Ali prvič potujete po Evropi? — poprašuje Henrik dalje.

— Da; prej se nisva bife nikdar tukaj, — odgovori Ceda. — Moj oče je bil po rodu Nemec in je vedno imel namen, da naju popelje v Evropo, da jo spoznava. Toda ravno, ko smo naševali to potovanje, je izbruhnila vojna in svoje načrte smo morali zavreči. Po vajini pa tudi ni takoj prišlo do tega; nič posebno nas ni mikanje ker smo šličili o političnih nemislih. Tako smo vedno potovali samo po Ameriki, na sever in na jug; oče nas je tudi peljal na Havaj in Japonsko. In ko smo se nato zepet pripravljali na pot v Evropo — tedaj nam je oceta iztrgala avtomobilská nesreča. Tri dni zatem je bil mrtvev.

Ceda umolkne, prvnega jo je ginjanost in Henrik opazi, da je bil za blagodino zanemarjen. Ceda skrit globok občutek.

In mati nadaljuje:

— Svojemu možu sem moralna obljudbiti da popeljem svojo hčer v Evropo, kraljčar bo stara dvajset let. Dalje naj bi ne odlasa. In sedaj smo tukaj. In sedaj smo tukaj. Toda nisva navajeni biti brez močkega vrnitve. Nek neš prijetjev nam je vajno pripravnih, da si najnovev petrošnjeca spremstjevala, toda odkrita povem misli sva, da bi naču to motilo. Sedaj pa sva izgrevideči, da brez tega ne gre.

— Juri bi že opravila — pravi Ceda, — tudi mati mi ne devoli, da bi ji pomagala če, da se ne zmeni želiti. Toda tudi sama se naj ne razkriva zaradi vseh neprilika. Sedaj umam boste vi odvzeli vse neprilike in name boste v varstvu.

— Ta ne bo samo moja dolžnost temveč tudi veselje. Ali hoče te biti tako dobri, da mi poveste, katero dežele v Evropi želite obiskati, da morem nepraviti za pot natezenih načrtov. In pozneje ne bo stevešli nikakih neprilik, — pravi Henrik mirno.

Ceda privneva zapisknik, v katerega je vpisala nekatere kraje, kateri sta hčerka z materjo obiskati.

— Pravim zapisnik, kateri vam bom preberla.

Henrik izvleče zapisknik ter pogleda Cedo, vesel, da ji more enkrat vnosimo gledati in obraz.

Ko mu Ceda bere in ji všeči kaj pripomni kadar je mislil, da bi tu in tam prišli v kak kraj ob času, ki ne bi bil primeren. Tako so si z Riviero izbrali čas, ko bo tiko in mimo, v Pariz pa so hoteli iti šele na poletje. Henrik jima svetuje, da prično svoje potovanje, da gredemo načrte v Francijo in nato na Riviero. Za pomlad jim priporoča gedenje Italije, za Veliko noč Štajersko, nato Florencijo, Benetke, Trst, Cesarijo in Dubrovnik. Balkanskih dežel in Rusije nista hoteli obiskati. Zato jima srečilaga Dunaj, da od tam odpotujejo v pričetku potovanja na Tiroško, Bavarsko in Švico. Iz Švico bodo potovali preko Nemčije in Hamburg in od tam na Angličko, nato s parnikom v Skandinavijo in od tam zepet nazaj na Angličko. Ker sta se hoteli odpirjati v nemškim parnikom in Hehiko, so določili, da se in Angličke odpeljejo v Bremerhaven ter od tam v nemško domovino.

Mati in hči se veselo spogledata. V zelo krstekem času je bil izdečan načrt za potovanje.

Sklenili so, da nekaj tednov se ostanejo v Berlinu, nato so hoteli iti v Koln, da si ogledajo kolinski Dom, o katerem je oče toliko pripovedoval.

Henrik pokrčata še potne liste ki so bili v redu; tudi njegov potni list je bil v popolnem redu, ker je bil že skozi več let pripravljen s Konstantinom Rowaldom potovati sem in tam.

Henrik je še o mesečnem izpravljanju ter pravi nato z nasmehom:

— Sedaj sem na jasnom gleda vaših želja in sedaj se vama ni treba brivžiti za nobeno stvar, kajti vse, kar bi vam delalo pregaže, bom jaz naredil in uredil.

Nato pravi Ceda Henriku, da naj sestavi pravilno pogodbo za službo.

— Morava biti popolnoma prepričani, senor Rom, da ostanete v naši službi ves čas najinega potovanja. Predno pridemo zopet v Mehiko, bo poteklo najmanj deset mesecov. Torej sklenimo za sedaj pogodbo za vse leto. Sevdaj vam pčelamo tudi vožnjo nazaj v domovino, ako po poteku enega leta ne boste hoteli več ostati. Ako pa vas bo vsečelo ostati pri nas, moremo pozneje skleniti drugo pogodbo. Kot rečeno, manu tudi doma potrebuje dobrega tajnika. Moremo vedeni mnogo važnih zadev. V Doxani, tako se imenuje naša hacienda, imamo sicer glavnega ravnatelja, dva oskrbalka in več upravnikov ker kaži poseti pripada vseh tovarn — za sladkor, pivovarna in če več drugih maravičnih podjetij — imamo mnogo konj in govedi. In naravnih mnogih upravnikov pripade snami že mnogo dečka.

— Rajši reči, za tebe, Ceda, ker me v mnogih ozirih zastopaš, ker morskih ne razumem. Verjemite mi senor Rom, da morete imeti pri nas stalno službo, ako ste tako zanesljiv, kako ste se v kratkom spoznamu počitali. Ravno do glavnega ravnatelja, v katerem bi morala imeti največjo pomoč, nimam posebnega zaupanja. Moreš, da mu s tem dealam krivico, toda imam tak občutek. Ne morete misliti koliko vrednosti je za nas človek, do kateroga morem imeti popolno zaupanje. In — mogoče ste vi te mož.

Henrikova oči zažare, tudi ne zaradi teh besed, temveč pred vsem zaradi začnjenega pogleda s katerim se je Cela obrnila nanj pri materinih besedah.

— Ne upam se že sedaj veseliti se tega, kar bo mogoče prišlo za mene, da bi stalo ostal v naši službi, kajti najprej se moramo še nastančno spoznati.

— Ali bi vas veselilo za vedno ostati v Mehiki? — vpraša senora živahnno.

In Cedine oči ga jsto izpravljajo.

Henrik nekaj časa pomisli, nato pa pravi mirno in odločno:

— Kjer imam svoje življence, ki mi prinaša zadovoljnost, kjer morem delati, potem mi bo ugašljalo.

— Torej, boste videli, — pravi neglo Ceda. — Za sedaj sestavite, prosim, pogodbo za eno leto in jo bomo podpisali.

— Pa tekci, jutri se presežete k nem v hotel, bomo za vas naročili sobo. Od jutri naprej ste v naši službi, — pravi senora.

Henrik vstane.

— Jutri zjutraj ob devetih bom tukaj; do tedaj bom svoje zahteve naredil. Ako me hočete tedaj videti, mi more Pedro sporočiti.

VARNI PRED MRAZOM

Slika nam kaže pričor v enem številnih mestnih prenocišč v New Yorku, ki jih je dala mestna uprava na razpolago brezposelnim in brezdomcem.

— Da, Pedro bo čakal na vas ter bo skrbel za vas.

S temi besedami poda senora Henru svojo roko, nad katero se spošitivo skloni. Cedi se uljedno prikloni, nato pa odide.

Visoko se Henru dvigajo prsi, ko pride iz hotela Aldon na prost. Počasi, kot v sanjah, gre med lipami ob ulici. Sedaj je stal pred novim poglavjem svojega življenga in bilo mu je, da je od danes dopoldne, ko je stopil v hotel Aldon, postal drug človek. Nekaj posebnega je vplivalo nači, da je preteslo njegovo ravnowesje.

Visoko dvigne glavo. Proč s premišljevanjem; sedaj imat novo, lepo službo; vse drugo je bilo brez vsake veljave.

Njegovih dve gospodinjstva sta mu bili zelo všeč. Z materjo, to je vedel, bo imel lahko; bila je dobreščina in melska kot otrok — brez oddlene volje. Njena hči pa je bila trdnega značaja; nekaj je bilo v njej, kar mu je izdajalo, da je natrano vedela, kaj hoče, obenem pa tudi nekaj, kar ga je zmedlo in ga čudovito vleklo k njej. Prav gotovo ni bila hlatnokrvna kakorču se je kazala; všeči so se čudino zatrgovale njene ustnice. In ni bila brez globokih občutkov, te je bilo videti na njej, ko je govorila o svojem očetu, katerega je morala zelo rada imeti.

(Dalje prihodnjie.)

MOŽA UMORILA IN RAZREZALA

Iz Slovenije.

Vlom v gostilne.

Poročali smo že, da je v Algu na Madžarskem žena mesurja Boginja umorila in razrezala svojega moža. Sandežko pri umoru je bil osušen 14 letni Boginje sin, sedanji študent Štefan Oroszki, ki je zgodil skrbiši od desne strani, z zadnjim dnegom so nato skrivili in odstranili želje pri oknu, ki jim je zapiralo pot, potem pa se vstihotaplili v gostilno in sosednjo sobo, kjer so temeljito zarespobrali. Odprli so vse predante in miznice ter prekrnili splošno vse koščke. Vsemeli so se močali počiniti v gostilni neverjetno vracni. Pojedli so več jaje, ki so jih našli s učinkno na mizi in pospravili nekaj drugih jedi. Tudi s pijačo so se okreplili in nato brez sledu izginili.

S požigem sta hotela priti do denarja.

Pred novomečkim malim sestatom sta se morala zagovarjati zaradi požiga 37-letni Schauer Jože, oženjen poslovnik, in 27-letni Janez Brinskele, oženjen kolar, oba iz Poljan pri Toplicah. Obtožnica jima je očitala, da sta začela 20. oktobra lani zdianico, last obtoženca Schauerja, z namero da bi dobila zavarovalnino 4000 Din. Schauer Jože pa je bil poleg tega še obtožen, da je 20. maja 1929 začel svoje zavarovane stavbe skedenj, hlev, šupo in dva svinjaka z isto namero. Zavarovalnina mu je res tudi izplačala 12 tisoč dinarjev. Dalje je z emako namero povzročil požig tudi na tujih imovinah Höferleve Marije, ki je zgorjeo gospodarsko poslopje. Sums je padel na Schauera zlasti zaradi tega, ker je bil zaradi prevelike zapravljivosti preklican. Ker je bil usodenega dne na Schauerevem domu tudi soobtožen Brinskele Janez, so tudi teraz osumili, da je sodeloval pri požigu. Brinskele Janez je pred sodiščem priznal, da ga je Schauer z obljubo nagrade pregovoril k požigu zdianice, ki je bila v Gorici pri Poljanah. Prav tako je Jožef Schauer priznal to dejanje, a zaklek je požig leta 1929.

José Schauer je bil obsojen na 3 leta strogega zapora in na 1000 Din denarne kazni, a oproščen je bil obtožbe, da je leta 1929 začel svoja gospodarska poslopja. Brinskele Janez je dobil 1 leta strogega zapora in 500 Din denarne kazni.

Poziv!

Izdajanje lista je v zvezki z velikimi stroški. Mnoči jih je, ki so radi slabih razmer tako prizadeti, da so nas naprosili, da jih počakamo, zato naj pa oni, katerim je mogoče, poravnajo na ročnino točno.

Uprava "G. N."

SLOVENIC PUBLISHING CO.

TRAVEL BUREAU

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

PIŠTE NAM ZA CENE VOZNIH LISTOV, REZERVACIJO KABIN, IN POJASNILA ZA PO-

TC VANJE

SHIPPING NEWS

17. marca: Paris v Havre

Conte di Savoia v Genoa

21. marca: Resengaria v Cherbourg

Deutschland v Hamburg

24. marca: Ile de France v Havre

Manhattan v Hamburg

29. marca: Olympic v Cherbourg

Bremen v Bremen

Vordenland v Boulogne

31. marca: Bremen v Bremen

Vordenland v Boulogne

17. marca: Paris v Havre

Conte di Savoia v Genoa

21. marca: Resengaria v Cherbourg

Deutschland v Hamburg

24. marca: Ile de France v Havre

Manhattan v Hamburg

29. marca: Olympic v Cherbourg

Bremen v Bremen

Vordenland v Boulogne

31. marca: Bremen v Bremen

Vordenland v Boulogne

PARIS

17. FEBRUARIA

17. marca — 7. aprila

ILE DE FRANCE

21. Marca — 11. Aprila

CHAMPLAIN

3. Marca — 3. Aprila

NIZKE CENE ZA VSEN DELOV JUGOSLAVIJE

Za pojasnila in potne liste vprašajte naše pooblaščene agente

French Line

19 STATE STREET, NEW YORK

POSEBNI IZLETI SE PRIREDI

ZA VELIKONOČ

na sledenih brzoparnikih:

Parnik **EUROPA**, North German Lloyd, preko Cherbourga — 17. MARCA

KARTA STANE iz New Yorka do Ljubljane \$122.24.